jeugdzorg nederland

JeugdzorgPlus

Plaatsings- en uitstroomgegevens 2020

In deze factsheet geeft Jeugdzorg Nederland een beeld van het aantal plaatsingen in JeugdzorgPlus-instellingen in 2020, cliëntgegevens en uitstroomgegevens.
De cijfers zijn weergegeven per zorggebied en voor Nederland als geheel. Het aantal beschikbare plaatsen bij JeugdzorgPlus is beperkt en daarom wordt gewerkt met vijf zorggebieden. Nederland kent een aantal JeugdzorgPlus-instellingen: Transferium (Parlan), De Koppeling (Levvel), Pluryn (Pluryn - Zeist en Pluryn - Eefde), Schakenbosch (Jeugdformaat/Ipse de Brugge/De Jutters), Horizon, Elker, Woodbrookers (Jeugdhulp Friesland), Groot Emaus ('s Heerenloo), OGH (VIGO), Bijzonder Jeugdwerk (VIGO), Via Almata en Via Icarus (Via Jeugd). Daarnaast zijn er twee landelijke specialisaties: Horizon Zikos en OGH Zikos.

Vijf zorggebieden

1 Zorggebied Noord-West:
de provincies Noord-Holland en Utrecht

2 Zorggebied Zuid-West:
de provincie Zuid-Holland

3 Zorggebied Noord:
de provincies Friesland, Groningen en Drenthe

4 Zorggebied Oost:
de provincies Flevoland, Gelderland en Overijssel

5 Zorggebied Zuid:
de provincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg

JeugdzorgPlus

JeugdzorgPlus is een vorm van gesloten jeugdhulp die wordt geboden aan kinderen en jongeren die niet bereikbaar zijn voor lichtere vormen van hulpverlening. Zonder behandeling vormen zij een risico voor zichzelf of hun omgeving.
JeugdzorgPlus heeft als doel een dusdanige gedragsverandering te realiseren dat de jongere weer kan participeren in de maatschappij. De jongere kan na behandeling in de JeugdzorgPlusinstelling verder behandeld worden in een open voorziening of thuis. JeugdzorgPlus wordt zo kort als nodig en zo lang als noodzakelijk opgelegd. Iedere jongere in een JeugdzorgPlusinstelling krijgt een hulpverleningsplan. Hierin kunnen, in het belang van de behandeling, beperkende maatregelen staan. Zo kan bepaald worden dat een jongere beperkt zijn telefoon of andere communicatiemiddelen mag gebruiken.
Een verzoek tot JeugdzorgPlus kan worden ingediend door een gemeente, de Raad voor de Kinderbescherming, een gecertificeerde instelling of de Officier van Justitie. De kinderrechter beslist of een jongere JeugdzorgPlus nodig heeft. Als dat zo is, legt de rechter een civiele maatregel op en spreekt de 'machtiging gesloten jeugdhulp' uit. Een kinderrechter kan ook een 'voorwaardelijke machtiging gesloten jeugdhulp' verlenen waarin voorwaarden staan. Als de jongere zich aan de voorwaarden houdt, hoeft hij of zij niet (terug) naar de JeugdzorgPlusinstelling.

Leeswijzer

Gestart wordt met tabellen op basis van het aantal plaatsingen in de periode 1 januari t/m 31 december 2020. Daarna komen de tabellen op basis van unieke jongeren en kenmerken van jongeren met een eerste plaatsing. Omdat een unieke jongere in de rapportageperiode meerdere keren geplaatst kan worden, zijn de aantallen plaatsingen en aantallen unieke jongeren onderling verschillend.

Tot slot wordt gerapporteerd over uitstroomgegevens met een aantal tabellen en grafieken op basis van het aantal beëindigde plaatsingen in de periode 1 januari t/m 31 december 2020.
In alle tabellen waar een uitsplitsing in zorggebieden is gemaakt, gaat het om het zorggebied waarin de plaatsingen zijn aangemeld: naar zorggebied van aanmelder.

Plaatsingsgegevens 2020

Aantal plaatsingen

Vanaf 2018 is sprake van een afname van het aantal plaatsingen. Het aantal plaatsingen in 2020 is t.o.v. 2019 met 20% afgenomen.

In de grafiek is het verloop van het aantal plaatsingen vanuit de zorggebieden in de afgelopen 5 jaar goed te zien.

Aantal plaatsingen naar zorggebied van aanmelder

Zorggebied	2016	2017	2018	2019	2020
1 Noord-West	424	447	408	359	274
2 Zuid-West	518	564	461	528	357
3 Noord	222	215	182	147	128
4 Oost	235	290	294	305	272
5 Zuid	420	408	375	368	335
Totaal	1.819	1.924	1.720	1.707 [1]	1.366

Aantal plaatsingen naar zorggebied van aanmelder

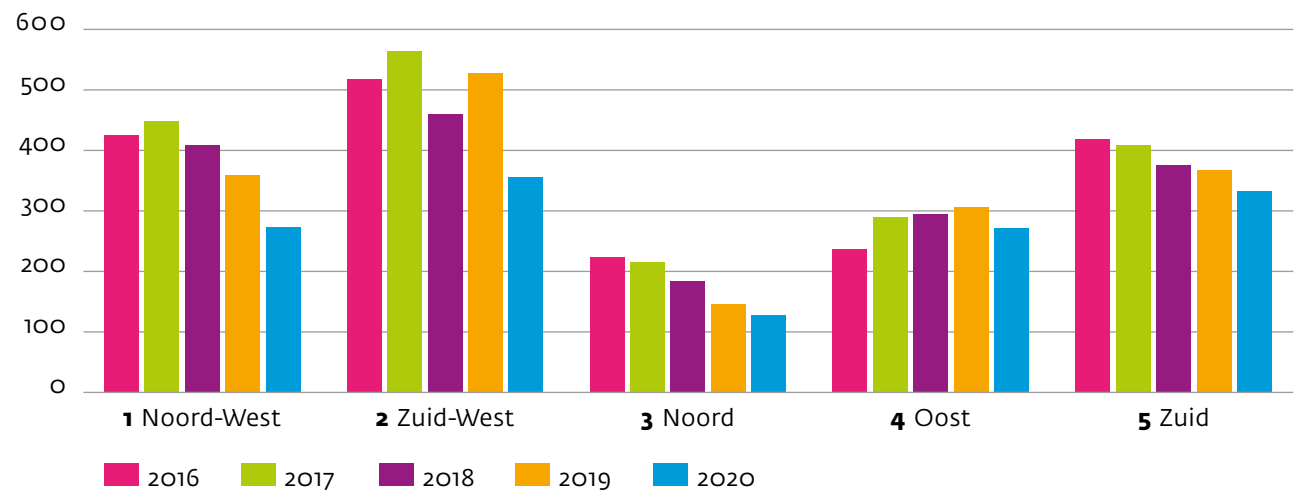

[1] *Bij het opstellen van de factsheet 2019 is met een gegevensset gewerkt waarin de geschorste plaatsingen niet zijn meegenomen. Doordat 'geschorst' een tijdelijke situatie is, hebben deze plaatsingen kort erna de status 'geplaatst' of 'uitgestroomd' gekregen waardoor deze plaatsingen wel in de cijfers 2019 in deze factsheet tevoorschijn komen. Hierdoor verschillen de cijfers over 2019 in de huidige factsheet enigszins van de cijfers uit de factsheet 2019. Bij het opstellen van de factsheet 2020 is een gegevensset gebruikt waarin de geschorste plaatsingen wel zijn meegenomen.*

Aantal plaatsingen per maand
In de grafiek is het aantal plaatsingen per maand weergegeven. In 2020 was het aantal plaatsingen in de maand mei het laagst met 84 plaatsingen. Het gemiddeld aantal plaatsingen per maand lag in 2020 op 114, in 2019 op 142, in 2018 op 143 en in 2017 op 160.

Aantal plaatsingen per maand

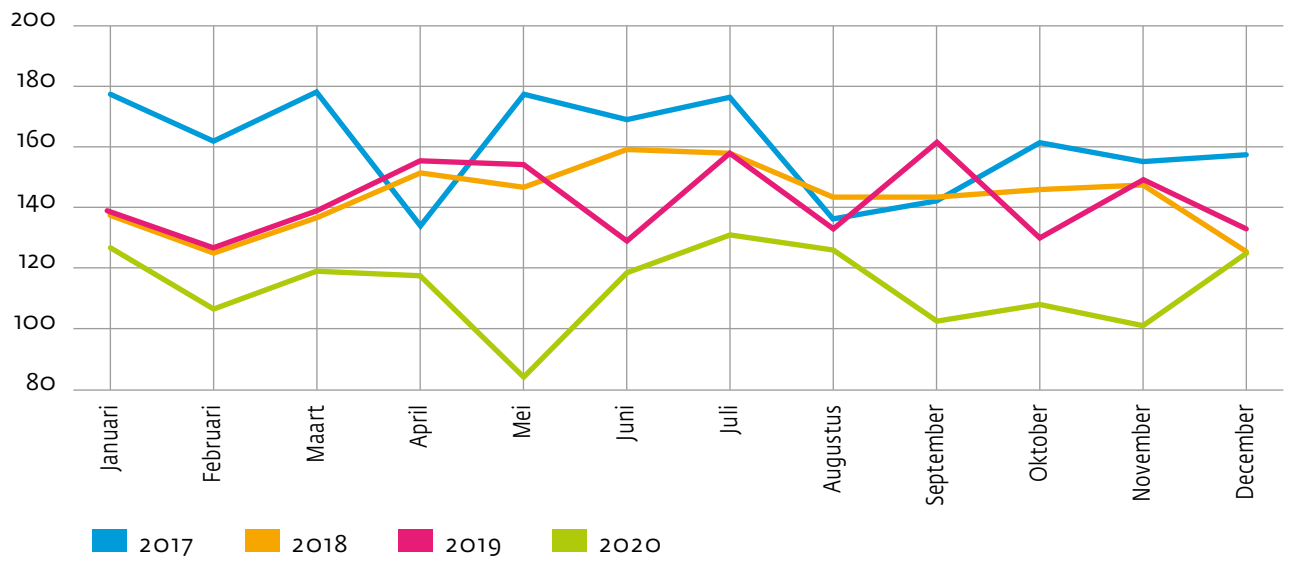

Aantal plaatsingen naar type
Het merendeel van de plaatsingen in 2020 (56%) betreft een nieuwe (eerste) plaatsing.

Aantal plaatsingen naar type

	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%
Nieuw	1070	56%	977	57%	977	57%	759	56%
Overplaatsing	286	15%	218	13%	235	14%	169	12%
Hernieuwd na onttrekking	86	4%	66	4%	80	5%	67	5%
Hernieuwd	482	25%	459	27%	415	24%	371	27%
Totaal	1.924		1.720		1.707		1.366	

Toelichting type plaatsingen:

- Nieuwe plaatsing: de jongere is niet eerder geplaatst geweest in JeugdzorgPlus;
- Overplaatsing: de jongere wordt direct van de ene JeugdzorgPlusinstelling naar de andere JeugdzorgPlusinstelling geplaatst met in principe eenzelfde machtiging;
- Hernieuwde plaatsing na onttrekking: een jeugdige heeft zich onttrokken als hij of zij zonder nadere toestemming van de zorgaanbieder niet op tijd terugkeert van verlof. Tussen de plaatsing en de hernieuwde plaatsing zit meer dan 2 weken. Deze hernieuwde plaatsing valt binnen de termijn van de lopende machtiging.
- Hernieuwde plaatsing (niet zijnde een onttrekking): de jeugdige is eerder al geplaatst geweest bij een JeugdzorgPlus instelling en wordt opnieuw bij een JeugdzorgPlus instelling geplaatst. Voor deze plaatsing is een nieuwe machtiging afgegeven.

Aandeel reguliere- en spoedmachtigingen

Bij een groot deel van de nieuwe en hernieuwde plaatsingen in 2020 is sprake van een spoedmachtiging, namelijk 73%. In 2019 lag dit percentage op 75%.

Aantal plaatsingen naar type machtiging per zorggebied van aanmelder

Zorggebied	Regulier		Spoed		Totaal
1 Noord-West	52	22%	182	78%	234
2 Zuid-West	75	27%	198	73%	273
3 Noord	33	29%	81	71%	114
4 Oost	55	23%	180	77%	235
5 Zuid	85	31%	189	69%	274
Totaal	300	27%	830	73%	1.130

Aantal en aandeel plaatsingen zonder maatregel *(vrijwillig kader)*

Plaatsingen kunnen gedaan worden in het vrijwillig en in het gedwongen kader. Vrijwillig kader wil zeggen dat een jongere geplaatst wordt in een JeugdzorgPlusinstelling waarbij er geen kinderbeschermingsmaatregel door de kinderrechter is uitgesproken. Hierbij is echter wel altijd sprake van een machtiging gesloten jeugdhulp, die getoetst en bekrachtigd is door de kinderrechter.

Het aantal plaatsingen in het vrijwillig kader is in de tabel afgezet tegen het totaal aantal plaatsingen vanuit de zorggebieden. Het percentage plaatsingen in het vrijwillig kader is vanuit de zorggebieden Noord en Zuid het hoogst, met 45% respectievelijk 43%. Vanuit zorggebied Zuid-West is dit percentage het laagst met 10%.

Aantal plaatsingen in vrijwillig kader naar zorggebied van aanmelder

Zorggebied	2017		2018		2019		2020	
1 Noord-West	91	20%	81	20%	55	15%	29	11%
2 Zuid-West	95	17%	59	13%	61	12%	34	10%
3 Noord	74	34%	61	34%	48	33%	57	45%
4 Oost	65	22%	59	20%	53	17%	67	25%
5 Zuid	165	40%	165	44%	155	42%	144	43%
Totaal	490	25%	425	25%	372	22%	331	24%

Aandeel type kinderbeschermings- of jeugdreclasseringsmaatregel bij plaatsing

In de grafiek is weergegeven welk type maatregelen gepaard gingen met de plaatsingen in de JeugdzorgPlus in 2020. De maatregel jeugdreclassering (JR) kan voorkomen tegelijk met één van de andere (kinderbeschermings)maatregelen. Wat opvalt is dat met name vanuit de zorggebieden Noord en Zuid er veel plaatsingen vanuit het vrijwillig kader (geen kinderbeschermingsmaatregel) zijn. Bij de drie andere gebieden is bij de meeste plaatsingen van jeugdigen sprake van een OTS- of VOTS-maatregel.

% type maatregel bij plaatsing naar zorggebied van aanmelder

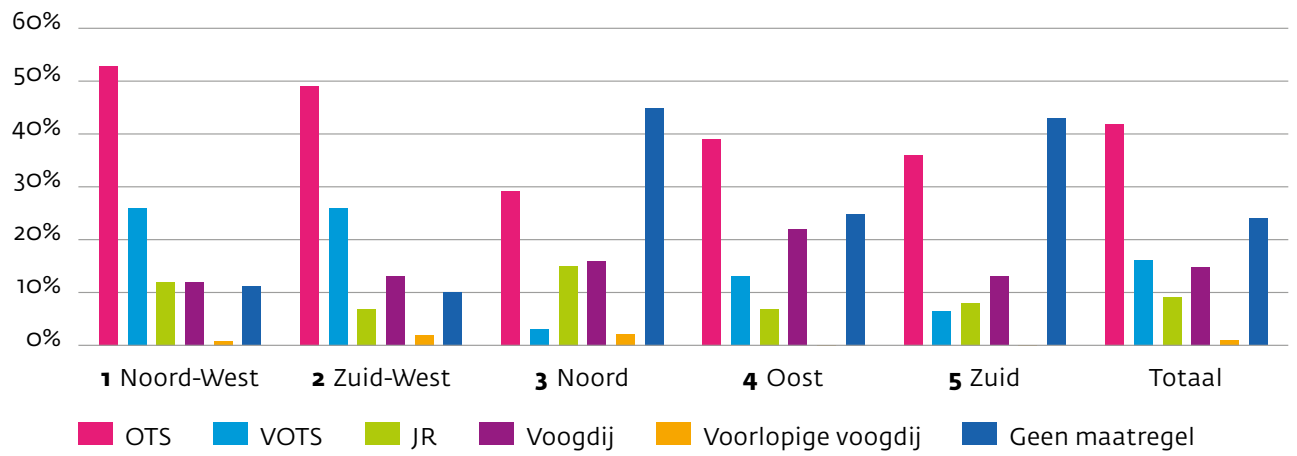

Cliëntgegevens 2020

In de paragraaf hierboven is ingezoomd op het aantal plaatsingen in de periode 1 januari t/m 31 december 2020. Hieronder wordt ingezoomd op het aantal unieke jongeren dat is geplaatst in 2020. Daarbij is gekeken naar een aantal kenmerken van de jongeren met een nieuwe (eerste) plaatsing. Met unieke jongeren wordt hier bedoeld dat elke jongere één keer is meegeteld, dus los van het aantal plaatsingen van deze jongere in de rapportageperiode. Het aantal plaatsingen in 2020 was 1.366 zoals in de tabel op pagina 2 te zien is. Het aantal unieke jongeren, dat één of meer plaatsingen heeft gehad in deze periode, is 1.128 zoals hieronder in de tabel te zien is.

Aantal unieke jongeren met een plaatsing

Landelijk gezien is in 2020 t.o.v. 2019 sprake van een afname van 18% van het aantal unieke jongeren dat een plaatsing in een JeugdzorgPlusinstelling heeft gehad. De grootste afname van het aantal unieke jongeren in 2020 is te zien vanuit zorggebied Zuid-West.

Aantal unieke jongeren met een plaatsing naar zorggebied van aanmelder

Zorggebied	2017	2018	2019	2020
1 Noord-West	326	324	294	222
2 Zuid-West	445	389	418	293
3 Noord	176	144	121	103
4 Oost	251	254	256	235
5 Zuid	339	322	293	275
Totaal	1.537	1.433	1.382	1.128

Aantal unieke jongeren in zorg

Het aantal 12- tot 18-jarigen[2] dat in 2020 voor korte of langere tijd in zorg[3] was in JeugdzorgPlus is per zorggebied van aanmelder afgezet tegen het totaal aantal jongeren van 12 tot 18 jaar in dat zorggebied. Een zeer klein deel van alle 12- tot 18-jarigen komt in de JeugdzorgPlus terecht. Het percentage vanuit zorggebied Zuid-West is het hoogst; het percentage vanuit zorggebied Noord-West het laagst.

Aantal unieke jongeren in zorg naar zorggebied van aanmelder

Zorggebied	Jongeren 12 - 18 jaar	In zorg JeugdzorgPlus 2019	%
1 Noord-West	284.449	328	0,11
2 Zuid-West	247.235	496	0,20
3 Noord	119.064	152	0,12
4 Oost	269.418	348	0,13
5 Zuid	262.402	431	0,16
Totaal	1.182.568	1.755	0,15
	Bron: CBS	Bron: TLS	

[2] *In de tabel zijn jongeren jonger dan 12 jaar, die in 2020 in zorg zijn geweest bij de JeugdzorgPlus, niet meegenomen.*
[3] *Het aantal jongeren in zorg is niet af te leiden van het aantal plaatsingen en het aantal uitgestroomde jongeren.*

Aantal jongeren met een nieuwe (eerste) plaatsing

Het aandeel jongens dat nieuw geplaatst wordt, is groter dan het aandeel meisjes. Wat betreft de verdeling van jongeren in leeftijdsgroepen zijn kleine fluctuaties te zien.

Het grootste deel (68%) van de jongeren dat voor het eerst geplaatst wordt in JeugdzorgPlus is 15 jaar of ouder.

Aantal jongeren met een nieuwe (eerste) plaatsing naar leeftijd en geslacht

Kenmerken van de jongeren	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%
Geslacht								
Jongens	612	57%	564	58%	604	62%	457	60%
Meisjes	458	43%	413	42%	373	38%	302	40%
Leeftijd								
Jonger dan 12 jaar	48	4%	38	4%	43	4%	27	4%
12 - 14 jaar	303	28%	273	28%	292	30%	215	28%
15 - 16 jaar	539	50%	492	50%	471	48%	370	49%
17 jaar en ouder	180	17%	174	18%	171	18%	147	19%
Totaal	1.070		977		977		759	

Verblijfsituatie nieuw geplaatste jongeren vóór plaatsing

Landelijk gezien kwam 47% van de jongeren die in 2020 voor het eerst in JeugdzorgPlus geplaatst zijn, vanuit een open jeugdhulpvoorziening.

Verblijfsituatie voor plaatsing 2020 ten opzichte van 2019

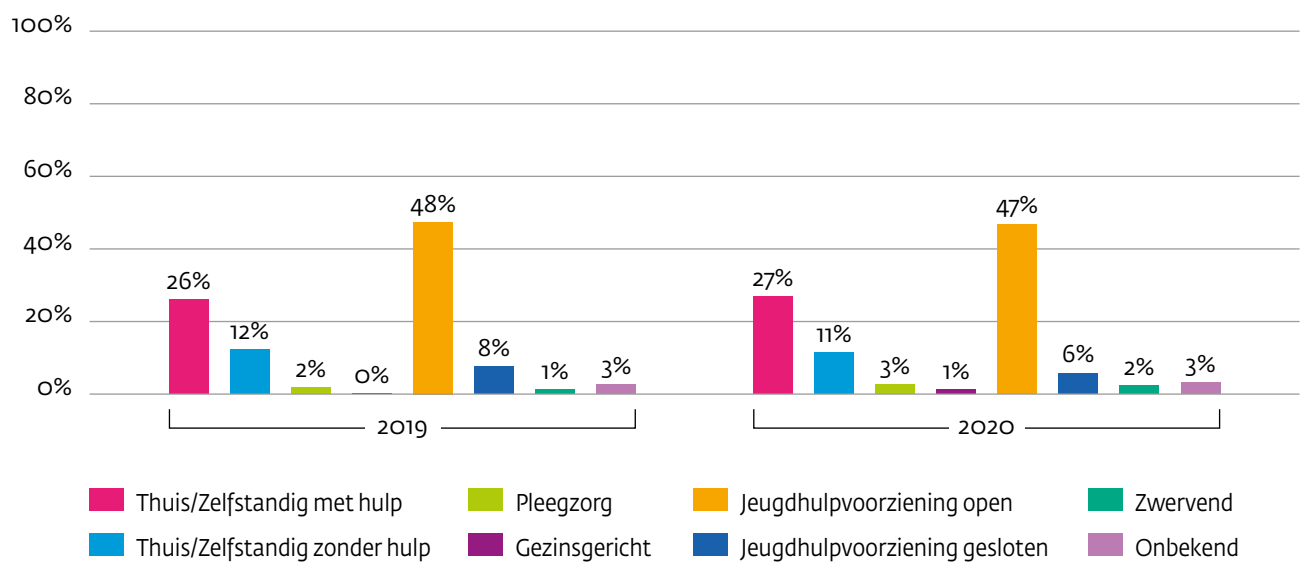

Uitstroomgegevens 2020

Jongeren in zorg, uitstroomcijfers en plaatsingsduur

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van het aantal jongeren dat in 2020 in zorg was en het aantal jongeren dat is uitgestroomd bij JeugdzorgPlus. Daarnaast is het aantal beëindigde plaatsingen opgenomen: jongeren die in 2020 meerdere beëindigde plaatsingen hadden, zijn in het aantal uitgestroomde jongeren maar één keer meegeteld.
Tussen 1 januari en 31 december 2020 zijn 1.814 jongeren voor korte of langere tijd in zorg geweest bij de JeugdzorgPlus. In dezelfde periode zijn 1.220 jongeren uitgestroomd. Jongeren kunnen soms meerdere plaatsingen na elkaar hebben, waarbij de plaatsingsduur van elke plaatsing meegenomen wordt en niet bij elkaar worden opgeteld. De gemiddelde plaatsingsduur is gebaseerd op totaal 1.415 beëindigde plaatsingen. Ten opzichte van 2019 is de gemiddelde plaatsingsduur toegenomen van 6,2 naar 6,5 maanden.

Jongeren in zorg, uitstroomcijfers en plaatsingsduur

	2019	2020
Aantal jongeren in zorg	2.112	1.814
Aantal jongeren uitgestroomd	1.499	1.220
Aantal beëindigde plaatsingen	1.781	1.415
Gemiddelde plaatsingsduur	6,2 maanden	6,5 maanden
Plaatsingsduur < maand	290 (16%)	208 (15%)
Plaatsingsduur > jaar	220 (12%)	187 (13%)

Plaatsingsduur

In 2020 was de gemiddelde plaatsingsduur 6,5 maanden. De gemiddelde plaatsingsduur vanuit zorggebied Zuid-West was het langst met 8 maanden en vanuit zorggebied Noord-West het kortst met 5,4 maanden. Het percentage plaatsingen korter dan 3 maanden ligt tussen de 23 en 38%. Het percentage plaatsingen langer dan 12 maanden ligt tussen de 7 en 21%.

Plaatsingsduur inclusief schorsingen naar zorggebied van aanmelder

Zorggebied	< 3 maanden		3 - 6 maanden		6 - 12 maanden		> 12 maanden		Gemiddeld	Beëindigde plaatsingen
1 Noord-West	113	38%	61	21%	99	34%	22	7%	5,4 maanden	295
2 Zuid-West	101	23%	119	28%	121	28%	89	21%	8,0 maanden	430
3 Noord	39	37%	26	25%	31	29%	10	9%	5,6 maanden	106
4 Oost	75	30%	77	30%	76	30%	25	10%	5,9 maanden	253
5 Zuid	101	31%	87	26%	103	31%	40	12%	6,4 maanden	331
Totaal	429	30%	370	26%	430	30%	186	13%	6,5 maanden	1.415

In de grafiek zijn de percentages per categorie plaatsingsduur over 4 jaar weergegeven. Er zijn slechts kleine fluctuaties te zien in de landelijke percentages van de verschillende categorieën.

Aandeel categorieën plaatsingsduur over 4 jaar

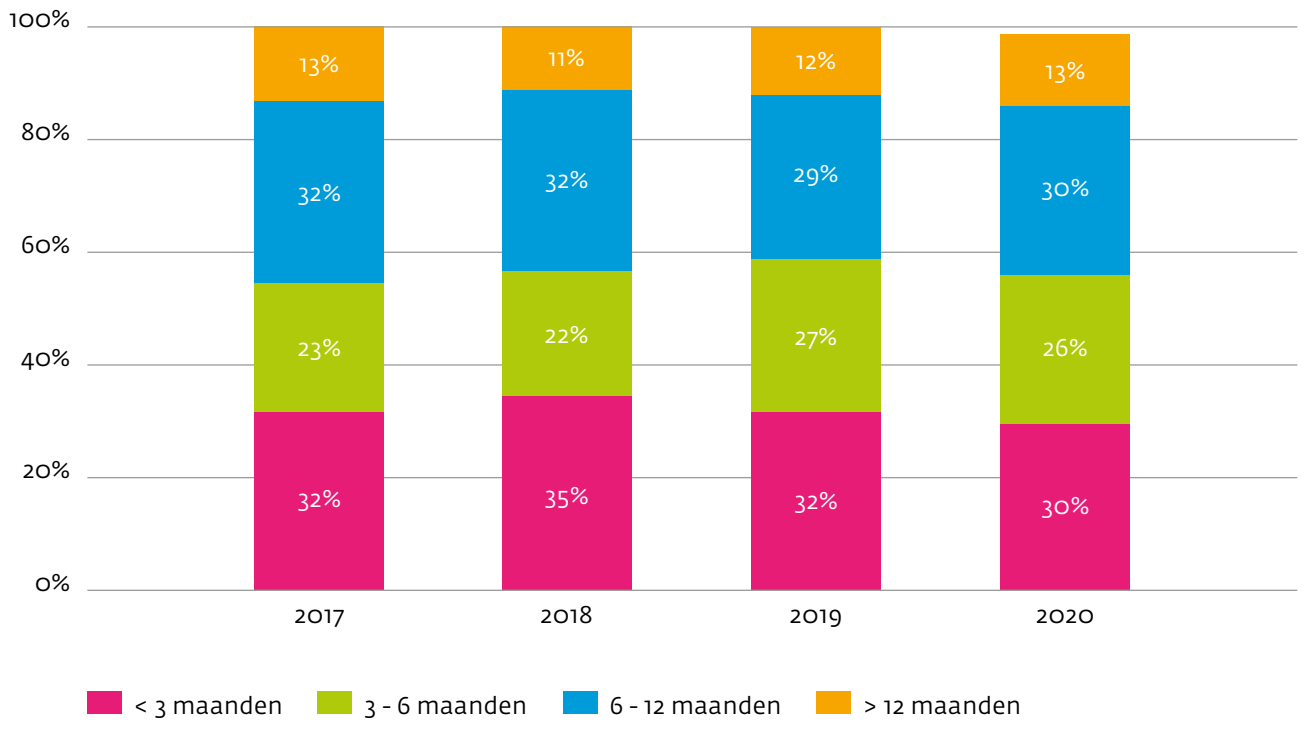

Reden beëindiging plaatsing JeugdzorgPlus
Er zijn verschillende redenen waarom een plaatsing beëindigd wordt. In de grafiek wordt dezelfde indeling gehanteerd als die het CBS gebruikt voor de beleidsinformatie Jeugd (zie voor uitleg van benoemde redenen de toelichting van het informatieprotocol beleidsinformatie). In 2020 is 81% van de plaatsingen volgens plan beëindigd. In 2019 was dit 75%.

Reden beëindiging

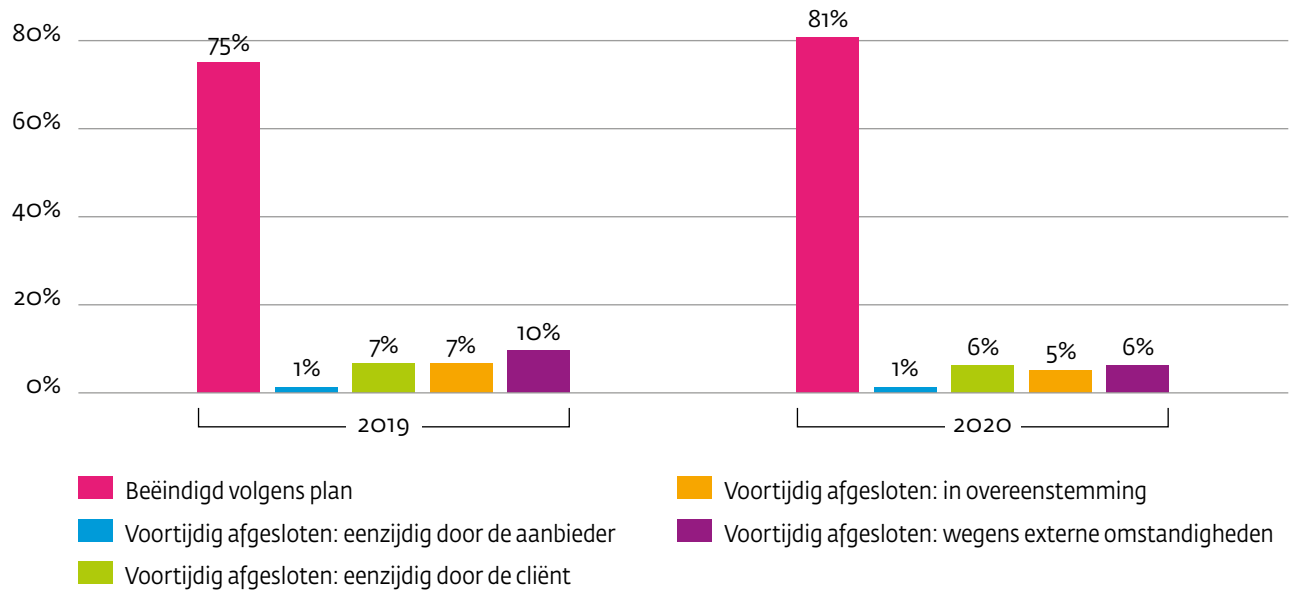

Verblijfsituatie jongeren na verblijf JeugdzorgPlus[4]
Bij de verblijfsituatie voor plaatsing bleek dat een groot deel van de jongeren voorafgaand aan plaatsing uit een open jeugdhulpvoorziening komt. In deze grafiek is te zien dat een groot deel van de jongeren na uitstroom ook weer naar een open jeugdhulpvoorziening gaat. Deze cijfers zijn gebaseerd op jongeren die een nieuwe of hernieuwde plaatsing hadden.

Het aandeel jongeren dat na verblijf in JeugdzorgPlus naar huis gaat of zelfstandig gaat wonen en jeugdhulp ontvangt is in 2020 t.o.v. 2019 groter geworden: van 15% naar 20%. Het aandeel jongeren dat naar huis gaat of zelfstandig woont en geen jeugdhulp ontvangt is lager geworden.

Verblijfsituatie na verblijf 2020 ten opzichte van 2019

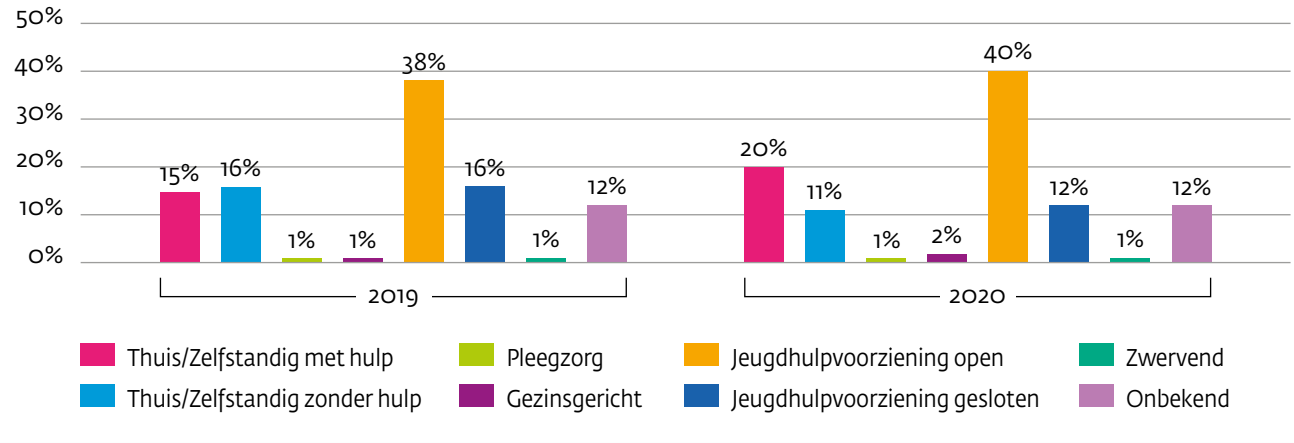

[4] *De instellingen JeugdzorgPlus werken aan het verbeteren van de registratie van de verblijfsituatie na verblijf.*